

**Comunalitat
Manresa**

**Primera anualitat
març 2022 – abril 2023**

Índex

- 1. Introducció 3
- 2. La Comunalitat de Manresa 4
- 3. Un any de vida 6
- 4. Xarxes i projectes 12
- 5. Reptes per al nou curs 14
- 6. Les veus de la Comunalitat 16
- 7. Balanç econòmic 18

1. Introducció

La Comunalitat de Manresa continua avançant després d'un primer any d'analitzar necessitats i bones pràctiques, establir aliances i començar a acompanyar i reforçar xarxes i iniciatives. Els motors del treball col·laboratiu s'han anat engreixant i omplint de projectes amb un gran potencial transformador per a la ciutat.

Sempre partint d'un prisma comunitari i de resposta col·lectiva, la Comunalitat s'ha trobat amb un primer any ple de reptes. Des de la necessitat inicial de fer entendre l'objectiu del projecte, què és i en què treballa, fins al desig d'iniciar i arrelar noves iniciatives veïnals i comunitàries de suport mutu, gestió de recursos i projectes productius.

Ara, encarem **el repte de continuar reforçant els projectes i xarxes i consolidar aquells que es creen**, per tal d'enriquir les eines de què les manresanes i els manresans disposem per fer front a les crisis presents i futures. El camí és llarg, però de segur que una **Comunalitat forta i activa**, cada cop **més participada i al servei de més entitats, projectes i col·lectius de la ciutat**, ens serà d'utilitat.

2. La Comunalitat de Manresa

Aquest programa d'acció comunitària és un espai que dona suport a les persones i entitats que volen resoldre les seves necessitats i dels seus veïns i veïnes de forma col·lectiva i amb una governança democràtica.

- Per a assolir-ho... → **s'acompanyen** projectes d'ajuda mútua i intercooperació comunitària que ja estan en marxa per tal de reforçar-los.
- **s'impulsen** noves iniciatives veïnals o de gestió col·lectiva, cercant les aliances o els recursos necessaris per a fer-les realitat.

Àmbits de treball

Acció Climàtica

Comerç de proximitat

Comunalització de recursos

Cultura

Cures

Gestió comunitària i veïnal

Sobirania Alimentària

La Comunalitat de Manresa comprèn 8 barris de la ciutat que apleguen més de 30.000 persones

Balconada, Sant Pau, el Centre Històric, Pare Ignasi Puig, Farreres – Suanya – Comtals – Santa Caterina – L'Oller, Valldaura, Plaça Catalunya – Saldes i Mion Puigberenguer

L'organització

La comunalitat de Manresa s'impulsa des de la intercooperació de 5 entitats de l'economia social i solidària de la ciutat:

L'Arada Creativitat Social

Sudergintza Cooperativa

La Clara Comunicació

Senders Vius

L'Era, Espai de Recursos Agroecològics

En coordinació amb entitats i projectes clau de Manresa, que actuen en el seguiment i codirecció del projecte en un espai obert, l'Assemblea de la Comunalitat.

2022

Accions més destacades de la primera anualitat

De febrer a abril

Posada en marxa de la Comunalitat de Manresa a través d'**entrevistes individuals** amb projectes i col·lectius clau de la ciutat.

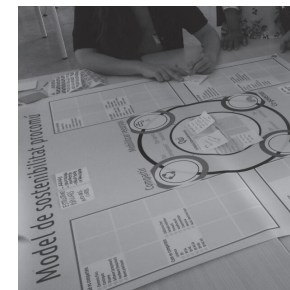
S'inicia l'**inventari i diagnosi** dels projectes d'economia comunitària (suport mutu) i de gestió comunitària de recursos (béns comuns) de la ciutat.

Maig

Participació en la **Festa del Riu 2022** en clau de diagnosi d'interessos i potencialitats del món cooperatiu.

Juny

Participació a '**Les cures com a procomú**', trobada estratègica amb col·lectius de la ciutat i Fem Procomuns.

Primeres **trobades amb grups focals temàtics** per presentar la Comunalitat i definir línies de treball i els projectes clau a abordar.

Sessió de treball amb **associacions veïnals** a través de Federació d'AVV de Manresa (FAVM).

Juliol

Roda de premsa de **presentació oficial** de la Comunalitat de Manresa.

Trobada amb el director general d'Economia Social i Solidària, el Tercer Sector i les Cooperatives, **Josep Vidal**, per valorar les passes a seguir els pròxims mesos.

Estudi del potencial d'**intercooperació entre professionals en locals buits** del barri antic.

Participació en la **Primera Trobada de la Xarxa de Comunalitats Urbanes**.

2022

Setembre

S'impulsa la creació de la nova **Xarxa de suport mutu entre horts socials i comunitaris de Manresa**.

Se celebra la **primera assemblea** de la Comunalitat de Manresa.

S'inicien **trobades amb els grups d'ajuda mútua i cures** de la ciutat per identificar necessitats.

Presentació de la Comunalitat de Manresa al **Postgrau d'ESS de la UAB**.

Octubre

S'organitza el **1r Congrés de les Economies Comunitàries Manresa**, amb xerrades, taules i tallers temàtics per abordar la transició ecosocial.

La trobada, que es va celebrar el 4 i 5 de novembre de 2022, va aplegar experiències d'èxit per demostrar que les respostes col·lectives basades en el suport mutu o l'autogestió són les més resilients i sostenibles pel futur que vindrà.

El programa va comptar amb veus com la de l'advocada i lluitadora andalusa Pastori Filigrana, el pensador uruguaià Raúl Zibechi, representants del Movimiento Comunero de Veneçuela, la Xarxa Internacional de Democràcia Comunal, l'Encuentro de Organizaciones de Córdoba (Argentina), la ZAD de Bretanya, l'Escola de Circ de Nou Barris o les cuidadores i treballadores de la llar organitzades a Amb Cura i Sindillar.

Novembre

Primeres **jornades de treball** de la Xarxa d'HORTS socials i comunitaris de Manresa.

S'organitza "**La Femada**", recull i repartició col·lectiva de fems de granges properes. És la primera de les dinàmiques de suport mutu entre la Xarxa d'HORTS socials i comunitaris.

Es posen en marxa visites i trobades amb els i les **comerciants del barri de Plaça Catalunya** per detectar necessitats a donar resposta de manera col·lectiva.

Taula veïnal amb gent gran per la detecció de necessitats, **projecte Propers**.

Sessió d'intercooperació amb **Càritas**.

S'organitza el **Cicle d'eines en Salut mental per a col·lectius i entitats**.

Anàlisi i inventariat de les economies comunitàries a Manresa.

Es coorganitza la **Taula d'experiències de Cultura Transformadora** amb Cultura del Bé Comú i l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central.

S'organitza la xerrada '**Transició energètica: els límits de les energies renovables i el canvi de model**' amb Alicia Valero i Roc Padró.

S'organitza la "**La Compostada**", nova jornada de treball conjunt entre la Xarxa d'HORTS socials i comunitaris per anar a recollir compost.

Trobada de voluntàries per la gent gran al Xup i la Balconada, suport a Propers.

Comencen les reunions del que serà la xarxa d'empreses dissenyadores tèxtils.

2023

Desembre

S'organitza el **cicle formatiu de comunicació** per a entitats i iniciatives de la ciutat.

Se celebra la **segona assemblea** de la Comunalitat de Manresa.

Gener

S'organitza la primera **Ruta històrica de l'activisme històric i el suport mutu**.

Publicació del **mapa de les economies comunitàries** a la Comunalitat

S'inicien formacions i activitats de sensibilització a **centres educatius** sobre les economies comunitàries

S'organitza "**Les Canyes**", nova jornada de treball conjunt entre la Xarxa d'horts socials i comunitaris.

S'organitzen **formacions de poda d'oliveres i de planter** per a la Xarxa d'horts socials i comunitaris.

Participació en la **Segona Trobada de la Xarxa de Comunalitats Urbanes**.

Febrer

S'inicien els **tallers 'Què estic pagant?'** Aprenem a llegir la factura de la llum, amb Som Energia.

Primera trobada per la **recuperació i treball** comunal de terres de secà.

S'organitzen **nous tallers formatius** per a les participants de la Xarxa d'horts socials i comunitaris.

Taller d'activació de suport mutu entre **cosidores de la Balconada**.

Març

Se celebren noves formacions i activitats de sensibilització a **centres educatius** sobre les economies comunitàries.

S'impulsa la creació de la nova **Xarxa de Dissenyadores i Empreses del Tèxtil**.

S'inicia el programa **Connectem**, classes d'alfabetització digital amb ordinadors recuperats. Amb Càritas.

Abril

Presentació del **mapeig de les economies comunitàries** dins la zona de la Comunalitat.

"**La Triturada**". Jornades de treball conjunt entre la Xarxa d'horts socials i comunitaris per a compartir el lloguer d'una biotrituradora.

Ruta sobre memòria històrica "l'activisme i les lluites de Manresa" a grups classe de la Joviat.

Suport en la redacció de finançament per un **obrador comunitari**.

Segones i terceres jornades per la **recuperació i treball comunal de terres de secà**.

Formació sobre convivència i seguretat comunitària a l'**IES Guillem Catà**.

Acompanyament a l'Eco-Xarxa en la incorporació de comerços a la **moneda social**.

Es posa en marxa un procés de debat amb comerciants de Plaça Catalunya-Saldes per la seva intercooperació en un **Mercat Comunal**.

L'annualitat en xifres

53 accions

segons serveis

23 accions d'anàlisi i prospectiva

11 accions de formació i difusió

6 accions per la creació i consolidació de grups d'ajuda mútua

13 accions de formació per la creació de projectes d'ajuda mútua i intercooperació

segons àmbits temàtics

6 Cures

13 Sobirania Alimentària

2 Acció climàtica

21 Transversal

2 Veïnal

5 Intercooperació

3 Comerç

1 Cultura creativa

725

adultes participants

178

menors participants

9

xarxes i projectes acompanyats

15

persones en inserció directa o indirecta al mercat laboral

4. Xarxes i projectes

En la seva primera anualitat, la Comunalitat ha impulsat o reforçat 9 noves iniciatives comunitàries de suport mutu i d'intercooperació als barris, que confirmen la comunalitat.

Impuls

Xarxa de suport d'horts socials i comunitaris: Xarxa de suport mutu que agrupa vuit horts de la ciutat i que promou el treball i l'aprenentatge col·laboratiu.

Xarxa de recuperació de Terres - Comunal de terres de secà "Entre Feixes": Grup de gestió comunal de terres de secà que vol tornar a fer productives feixes d'oliveres, ametllers, vinya i plantes silvestres.

Xarxa de suport entre Dissenyadores i Empreses del Tèxtil: Xarxa d'intercooperació sectorial formada per 8 dissenyadores on compartir coneixements i posar solució a problemàtiques tècniques, entre d'altres.

Obrador Tèxtil Comunitari: Enxarxament i disseny inicial per la reactivació d'un obrador tèxtil.

Activació del **suport mutu i l'autoorganització de les treballadores del sector de la llar i de les cures**, i en l'entorn de la salut mental i la criança.

Mercat Comunal al barri de Plaça Catalunya - Saldes
Sense continuïtat

Procés de diagnosi i foment de la intercooperació i suport mutu entre comerciants i amb entitats del barri Plaça Catalunya - Saldes.

Reforç

Propers a la Balconada: Projecte de suport mutu per millorar la qualitat de vida de les persones més grans i soles del barri de La Balconada.

Propers al Xup: Projecte de suport mutu per millorar la qualitat de vida de les persones més grans i soles del barri del Xup (Pare Ignasi Puig).

Connectem: Projecte de recuperació d'ordinadors i formació en informàtica, i suport recerca de feina a famílies vulnerables.

5. Reptes per al nou curs

Reptes generals

Obrir **espais de debat i treball estratègic de ciutat** per a donar resposta als reptes de la transició ecosocial des de l'autoorganització ciutadana i per a la creació de xarxes d'acció col·lectives.

Difondre les **Economies Comunitàries o de suport mutu** de la ciutat.

Reforçar i Impulsar **nous projectes de suport mutu i gestió comunitària** de recursos, serveis i infraestructures de la ciutat.

Reptes específics més destacats

Posada en marxa de l'Obrador cooperatiu tèxtil / EN PROCÉS

Continuarem acompanyant la recuperació d'un taller tèxtil al barri de Valldaura perquè sigui d'ús comunitari i obert a la ciutat. Paral·lelament, s'impulsarà la creació d'un projecte cooperatiu de serveis de confecció, que donarà feina -en un inici- a 3 persones.

Incorporació de Béns Comuns Immaterials / EN PROCÉS

S'ha començat a treballar en la identificació de grups virtuals de suport mutu (a través de xarxes socials com Telegram o WhatsApp). Parlem per exemple de grups de suport entre mares monoparentals, grups d'intercanvi, etc.

Xarxa d'Horts Socials i Comunitaris / EN PROCÉS

Continuarem acompanyant aquest procés que ja porta un bon rotatge des del 2022.

Creació d'un Menjador Comunitari / EN PROCÉS (previst març 2024)

Els menjadors populars i comunitaris són espais de sosteniment de la vida, sobirania alimentària i construcció de vincles socials. Conscients que aquesta és una infraestructura pendent a la ciutat, estem vetllant i participant en la mesura del possible en l'acompanyament de la creació d'un menjador comunitari que funcioni des del suport mutu i com a infraestructura econòmica i col·lectiva.

Xarxa de Salut Comunitària / EN PROCÉS

Professionals i activistes de la salut a Manresa estan creant una xarxa, acompanyada per la Comunalitat, per explorar les potencialitats de treballar la salut comunitària a la ciutat.

6. Les veus de la Comunalitat

Nora Miralles
Sudergintza

“Des que vam començar a caminar com a projecte teníem molt clar que volíem que la comunalitat fos una eina d’acompanyament útil per a la diversitat de projectes d’economies comunitàries, suport mutu i béns comuns urbans que existeixen a la nostra ciutat.

I després d’uns primers mesos d’anàlisi, diagnòsi i de voler aterrar bé les accions perquè realment tinguessin una utilitat i una transcendència, hem acabat creant i impulsant noves iniciatives comunitàries de suport mutu i d’intercooperació als barris, les primeres de moltes més que esperem que estiguin per venir.”

Bernat Marquilles
L’Arada Creativitat Social

“De cara al pròxim any, treballarem per afiançar espais de treball temàtics entre els col·lectius i entitats de la ciutat. Creiem que podem aportar el nostre esforç en la cooperació i suport mutu entre aquests.

productors locals, i els projectes socials i comunitaris de la ciutat, fer realitat i viable l’obrador tèxtil i comunitari...

També, reforçar i impulsar projectes concrets, com la xarxa de suport entre horts socials i comunitaris, la recuperació de terres de secà per a ús comunal, vincular la nova cuina comunitària a aquests projectes i les cooperatives de consum, els

Aquests i altres projectes i línies de treball que pensem ens enfoquen a ser un agent clau en el creixement i enfortiment de les estructures veïnals que donen respostes de manera col·lectiva i des del suport mutu als reptes de les crisis socials i ambientals que ens travessen.”

Montserrat Selga
Xarxa de suport d’HORTS socials i comunitaris

“Soc usuària de l’hort de les Caputxines, un dels horts que aplega aquesta xarxa d’HORTS socials i comunitaris que ha impulsat la Comunalitat.

de serveis molt interessants per a nosaltres, com per exemple, recollir fems conjuntament, una trituradora per l’esporga, visites, formacions...

La xarxa ens ha unit molt, però sobretot ha obert la porta a una sèrie

La veritat és que estem molt contentes de poder comptar amb aquest suport.”

7. Balanç econòmic

La Comunalitat de Manresa és finançada amb una subvenció de 349.000 euros de la Direcció General d'Economia Social i Solidària de la Generalitat de Catalunya.

L'Arada Creativitat Social

- Coordinació general de la comunalitat
- Serveis transversals de la Comunalitat
- Línia d'Acció Climàtica
- Línia de Comerç
- Línia veïnal i comunitària
- Línia cures gent gran
- Suport línia sobirania alimentària i línia d'intercooperació per la inserció laboral
- Disseny gràfic

Equip de 6 persones
a jornada parcial

Total/anualitat 87.042,4 €

Sudergintza

- Suport en la coordinació general de la Comunalitat
- Línia de Cultura Transformadora
- Línia d'Economia de cures
- Línia veïnal i comunitària
- Suport en comunicació

Equip d'una persona a jornada completa i dues a jornada parcial

Total/anualitat 39.164,6 €

La Clara Comunicació

- Suport en la coordinació general
- Serveis transversals de la Comunalitat
- Línia de Cultura Transformadora
- Línia d'Economia de cures
- Línia veïnal i comunitària
- Suport en comunicació

Equip de 3 persones
a jornada parcial

Total/anualitat 21.112,6 €

L'ERA

- Línia de Sobirania alimentària

Una persona a jornada parcial

Total/anualitat 13.873,3 €

Senders Vius

- Línia d'intercooperació per la inserció laboral

Una persona a jornada parcial

Total/anualitat 13.343,1 €

Comunalitat
 # Manresa

+34 622 597 844

info@comunalitatmanresa.cat

 @comunalitatMNRE

 @comunalitatmanresa

comunalitatmanresa.cat

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball